

Temel Kitlelerden Gençlerin Sorusuna Cevap: Hiçbir Tanrıya İhtiyaç Duymadan Uyanıyorsunuz!

Editörün notu: Aşağıdaki yazı Bob Avakian'ın 28 Ekim tarihinde yaptığı kısa bir müdahaledir. Çevrilen metin https://revcom.us/en/bob_avakian/you-wake-without-need-any-god adresinden görüntülenebilir.

Temel kitlelerden gelen gençler, Dev-kom (devrimci komünistler) olarak bizim bir tanrıya inanmadığımızı duydukları zaman birçok kez bize: “Eğer bir tanrı yoksa, nasıl sabahları uyanabiliyorsunuz?” gibi sorularla geldiler.

Bunun cevabı *sirkadiyen ritmidir* (“Sirkadiyen” kelimesi Latince “yaklaşık olarak bir gün” demektir.)

Sirkadiyen ritmi nedir? Cleveland Clinic’e göre tanımı:

Sirkadiyen ritminiz, vücudunuzun 24 saatlik bir güne göre izlediği düzendir – vücudunuzun iç saatine verilen addır. Bu ritim, vücudunuza ne zaman uyuyacağını ve ne zaman uyanacağını söyler.

Bu sirkadiyen ritmi -insan vücudunun diğer parçaları ve fonksiyonları gibi- doğal evrimin sonucudur.

Doğaüstü herhangi bir varlığın -bir tanrının- katılımı yoktur ve doğal olayları anlatmak için bir tanrı yaratmaya da gerek yoktur.

(Cleveland Clinic sitesinin sirkadiyen ritmi hakkındaki tam anlamını anlatan makaleye internetten ulaşabilirsiniz)

<https://my.clevelandclinic.org/health/articles/circadian-rhythm>. Ayrıca Ardea Skybreak'in kitabı

<https://www.insight-press.com/books-ebooks/science-of-evolution-myth-of-creationism/> doğal evrimi bilim geçmişi olmayanlar da dahil olmak üzere herkes tarafından anlaşılabilir olacak kapsamlı ve canlı bir bilimsel açıklamasını sunmaktadır.)

Dünyayı, insanları ve insanların nasıl fonksiyon sağladıklarıyla ilgili temel şeylerde dahil olmak üzere, bunları gerçekten anlayabilmek için bilimsel bir yöntem ve yaklaşım sahibi olmak gerekir. Gerçekten bilimsel temelli bir dünya anlayışı olmadan insanlar, oldukları durumda neden olduklarını ve olumlu bir biçimde kökünden nasıl değiştirebileceklerini anlamak mümkün değildir.

İnsanlar üzerindeki bütün baskıcı zincirleri kırmak için - gerçek bir devrimle- yeni komünizmin bilimsel yöntem ve yaklaşımına sahip olup harekete geçmek zorunluluktur.

Revcom.us sitesinden yeni komünizm hakkında daha fazla bilgi sahibi olabilir ve daha ciddi bir şekilde dahil olabilirsiniz ve Youtube'daki *RNL-Revolution, Nothing Less!- Show'u* izleyip, yeni komünizm temelinde, tam da içerisinde yaşadığımız bu zamanda gerçek ve gerçekten özgürleştirici bir devrim için aktif olarak çalışan İnsanlığın Kurtuluşu İçin Devkom Birliği'ne katılabilirsiniz.

İnsanlığın İhtiyacı Olan: Devrim ve Komünizmin Yeni

Sentezi. Bob Avakian ile Bir Röportaj [Kesitler]

Editörün Notu: 2012'nin başında, A. Brooks tarafından Bob Avakian (BA) ile birkaç günlük bir süre içinde derinlikli bir röportaj yapıldı. ([What Humanity Needs: Revolution, and the New Synthesis of Communism](http://revcom.us) başlıklı bu röportaj revcom.us adresinde mevcuttur)

Bob Avakian'ın önderliğinden, onun çalışma yapısından ve ortaya çıkardığı komünizmin yeni sentezinden ilham alan genç kuşaktan bir devrimci olan Brooks, 2005'te *Revolution*'da yayınlanan ve revcom.us adresinde bulunan bir dizi makale olan "[God The Original Facist](http://revcom.us)"in yazarıdır. Bu makalelerden alıntılar, Bob Avakian tarafından yazılan *Tüm Tanrılardan Kurtulun! (Away With All Gods!—Unchaining the Mind and Radically Changing the World*, Insight Press, 2008) adlı kitabının başında alıntılanmıştır. Bu röportajın mevcut durumla oldukça alakalı bölümlerini burada yeniden yayınlıyoruz. Özellikle de kendilerini “anarşist” olarak adlandıran kişiler de dahil olmak üzere, bugünlerde popüler kültürün bir parçası olan “sol”... “ilerici” ... “woke” kesimler tarafından üretilen çok yaygın yalan, iftira ve ilkesiz dedikodu pratiğinin bir eleştirisi olarak...

BA, 10 yıl önce gerçekleştirilen bu röportajda farklılıklar üzerinde ilkeli mücadeleden kaçınmanın bu son derece yıkıcı yolunu ve buna karşıt olarak, farklılıklar üzerinde ilkeli ve anlamlı bir mücadele verebilmek için uygulanması gereken standart ve yöntemlerin çeşitlerini, ve farklı ideolojilerin ve programların gerçekte neyi temsil ettiğine ve gerçekte nereye varacaklarına dair bilimsel bir anlayışa varma konusunu dile getirmektedir. Bu röportajda “İhtiyacımız Olan Kültür, İlkeler, Standartlar” bölümüne özellikle dikkat çekmek istiyoruz, çünkü bu bölüm bugün olanlarla özel olarak ve doğrudan ilgilidir.

Kaynak için bkz: [What Humanity Needs: Revolution, and the New Synthesis of Communism, An Interview with Bob Avakian | revcom.us](http://revcom.us)

Teori ve Gerçeklik... Dünyayı Bilmek ve Değiştirmek

Brooks: Pekala, bahsettiğiniz şeylerden bazılarıyla devam

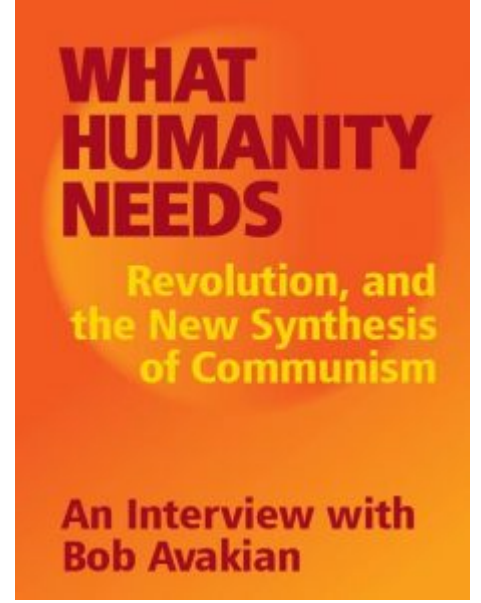
ederek, teori ve çizginin önemi hakkında bu noktaya biraz daha girmek isterim, çünkü bunun bazen genç neslin yeterince ağırlık vermediği bir şey olduğunu düşünüyorum. Yani, açıkçası, sadece genç nesil de değil, anılarınızı yeniden okuduğumda 60'ların zirvesinde her türden farklı çizgi ve programlar vardı, sorun ve çözüm hakkında öne sürülen her türden farklı anlayışlar vardı. (2) Anılarınızda teori ve çizginin öneminden, tüm bunlardan çokça bahsettiğinizi biliyorum ve hatalı çizgileri ele almada polemiğin öneminin olduğu da açık. İşler keskinleştğinde ve birçok insan politik açıdan uyandığında ve sorunun ve çözümün ne olduğunu anlamaya çalışırken bu daha da önemli hale geliyor gibi görünüyor.

Şu an dünyada olup biten tüm bu şeyler yaşanırken ve insanlar başlarını kaldırırken -RCP'nin "Devrim Stratejisi Üzerine" açıklamasında belirttiği gibi insanlar genellikle kabul ettikleri şeyi sorgularken ve direniş gösterirken- bu bağlamda döneme ilişkin çizginin, teorinin ve polemiklerin önemini nasıl görüyorsunuz?

BA: Teori genel ve kapsayıcı anlamda önemlidir, ayrıca süregiden bir şekilde önemlidir. Teori, şu veya bu şekilde gerçekliğin veya gerçekliğin kısımlarının anlaşılmasına yol açan şeydir. Ve her zaman soru şudur: Teori, en geniş anlamda ve en derin anlamda, gerçekliğin doğru bir yansıması mıdır, yoksa değil midir? Bilirsiniz ki, aslında herkesin teorileri vardır. "Sokaktan geçen erkeklerin ve kadınların" bile her türden şey hakkında teorileri vardır. Ayrıca daha tam zamanlı entelektüeller denilebilecek diğer insanlar vardır. Bunlar, fikirlerle sürekli bir şekilde çalışan insanlardır. Birçok farklı şey hakkında daha gelişmiş teorilere, belirli şeylere uygulanan teorilere veya dünyaya, doğaya, genel olarak varoluşa uygulanan teorilere sahiptirler. Yani mesele şu değildir: Teori olacak mı yoksa teori olmayacak mı? Mesele şudur: Ne tür bir teori ve bu teori ana hatlarıyla -her ayrıntısıyla değil fakat ana hatlarıyla ve temel yollarıyla- gerçekten de gerçekliğe tekabül ediyor mu? Bunu söylemenin

başka bir yolu da şudur: Bu teori bilimsel mi?

Bilimi gizemli hale getirmemek gerekiyor. Bilim, deneyler yaparak, verileri toplayarak vb. yoluyla gerçekliği soruşturmanız ve araştırmanız anlamına gelir; ve sonrasında o gerçeklikten yola çıkarak ve rasyonel düşüncenin yöntem ve mantığını uygulayarak, gerçeklik hakkında topladığınız verilerdeki vb. örüntüleri tanımlamaya çalışırsınız. Eğer ona doğru bir şekilde yaklaşıyorsanız, araştırdığınız gerçekliğin doğru bir sentezine ulaşmaya çalışıyorsanız demektir. Ve sonrasında vardığınız sonuçları nesnel gerçeklik karşında ölçersiniz, bu sonuçlarla örtüşüp örtüşmediklerini, gerçeklik hakkında özetledikleri ve tahmin ettikleri şeylerin gerçekte doğrulanıp doğrulanmadığını belirlersiniz. Bilimde atılımlar bu şekilde yapılmıştır. Bu ister evrim anlayışı gibi biyoloji alanında olsun, isterse Big Bang teorisi gibi evrenin (veya bilinen evrenin) kökenleriyle ilgili şeyler olsun bu şekilde yapılmıştır. Devam eden süreç böyledir ve soru şudur: Bu bilimsel mi? Yani esas ve temel hatlarıyla gerçekliğe karşılık geliyor mu?

Özellikle de dünyayı değiştirmeye çalışan insanlar için -ki aslında tüm bilim insanları öyle ya da böyle bu şekildedir, fakat özellikle politik alanda bir şeyleri değiştirmeye çalıştığınızda ve toplumu büyük ölçüde değiştirmeye çalıştığınızda- o zaman mesele şudur; bu temel olmasına rağmen gerçekliğe karşılık geliyor mu, dünyayı değiştirmeye gerçekten de yol açabilir mi ve dünyayı değiştirmeye gerçekten uygulanabilir mi? Ardından bu süreçte, belirli şeyler hakkında ve genel olarak daha fazla şey öğrenmek ve bilimsel anlayışınızı daha da geliştirmek için tabiri caizse toplanacak daha fazla malzeme mevcut mu?

Yani bu, genel olarak teorinin ve çizginin rolüyle ilgilidir. Soru bir kez daha şudur: Bilimsel mi? Sadece “bilim insanları” olarak adlandırılan küçük tuhaf insan grubunun muhtemelen anlayabileceği bir şey olarak ve bilim hakkındaki bazı mistik fikirlerle değil, konuyu ele aldığım şekilde bu sorulmalıdır. Şimdi bir dipnot olarak belirtmek gerekir ki, tüm bilim insanları tuhaf değildir. Bazıları tuhaftır ama birçoğu iyi yönlerden, yaratıcı yönlerden tuhaftır. Fakat onlar sadece gerçekliğin farklı yönleriyle boğuşan insanlardır. Şimdi bir anlamda, bilimin herhangi bir özel alanı veya herhangi bir özel alanı için “nadir bir niteliği” vardır. Onları gerçekten öğrenmek için bu alanlara dalmanız gerekir. Fakat gizemli değildir, büyümlü değildir, insanların öğrenemeyeceği şeyler de değildir. Bazı insanlar, çeşitli nedenlerden ötürü gerçekliğin farklı boyutları açısından daha geniş yeteneklere sahip olabilirler veya bunlarla daha kolay başa çıkabilir ve gerçekliğin belirli bir bölümünü diğerlerinden bilimsel bir şekilde daha iyi anlayabilirler. Ancak bunda mistik ya da büyümlü bir şey yoktur.

Teori, gerçekliği açıklama girişimidir ve bir kez daha soru şudur: Bu bilimsel mi? Ana hatlarıyla ve temel yönleriyle gerçeği doğru bir şekilde yansıtıyor mu? Şimdi şunu belirtmek gerekiyor, teori değişmez şekilde kalamaz, çünkü gerçeklik sürekli değişiyor. Gerçekliğin ana özelliklerinden biri budur. Dolayısıyla teori, temelde doğru olsa bile sürekli olarak gelişmek zorundadır. Örneğin, tüm bu köktendincilerin inkar yoluyla söylemeye çalıştıklarına rağmen, evrim teorisi yalnızca sağlam temellere dayanmaz fakat aynı zamanda tüm bilimlerdeki en sağlam ve köklü gerçeklik anlayışlarından da biridir. Darwin, evrim teorisini sentezlemede ilk atılımı yaptı. Başkaları evrimin bazı yönlerini anlamaya başlamışlardı, ancak Darwin, insanoğlunun evriminin neyle ilgili olduğunu, insanın evrimi de dahil yaşamın evrimi hakkındaki anlayışı sistemleştiren ve ileriye doğru bir sıçrama yapan kişiydi. Yine de Darwin’in anlamadığı pek çok şey vardı. Şimdilerde köktendinciler her zaman bunun üzerine

atlayıp şöyle diyorlar: “Bakın işte, Darwin’in yanlış olduğunu söylüyorlar!” Hayır. Herhangi bir bilim böyle gelişir. Darwin’in keşfettiği veya sistematize ettiği şey temelde doğru kalır. Ancak her zaman yeni gelişmeler vardır. Örneğin genetik alanı ve Darwin’in yaşadığı ve sistematize ettiği dönemde var olmayan diğer şeyler, evrim teorisini sentezlemiştir. (3)

Teori budur, gerçeği açıklama girişimidir. Buradaki mesele ve önemli bir anlamda temel ayrım çizgisi şudur: Gerçekliği ana özellikleri içinde ve temel hatlarıyla doğru bir şekilde açıklıyor mu, yoksa açıklamıyor mu? Ardından, gerçekliği dönüştürmek için nasıl uygulanabilir ve devam eden teori sürecinden pratiğe ve teoriye dönüş sürecinde öğrenilenler nelerdir? Sadece dar bir alanda, yalnızca herhangi bir özel etkinlikten öğrenilebilecekler anlamında değil; geniş anlamda, insan etkinliğinin tüm farklı alanlarından öğrenme anlamında. Yani teorinin bir özelliğidir bu.

Topluma ve Değişen Topluma Bilimsel Yaklaşım

BA devam ediyor: Bazı insanlar -hatta hatalı bir şekilde bazı doğa bilimciler de dahil- topluma bilimsel bir yaklaşım olamayacağını düşünüyor. Şimdi, bu niçin böyle bilmiyorum. Toplum, hareket halindeki maddenin belirli biçimlerinden başka bir şey değildir. Bu durumda insanlar birbirleriyle etkileşime girerler ve doğanın geri kalanıyla da etkileşime girerler. Niçin bu toplum alanı hareket halindeki herhangi bir madde kapsamından daha fazla bilime kapalı olsun ki? İster gezegenler, ister mikroplar, ister bakteriler, her ne olursa olsun... Bırakın gerçekliğin tamamını, gerçekliğin herhangi bir özel yönü dahi insanlar tarafından asla bilinmeyecektir, çünkü orada çok fazla gerçeklik vardır ve bu her zaman değişmektedir. Öte yandan insan kapasitesi bazı yönlerden sınırlıdır, hatta sürekli gelişen teknoloji olsa da sınırlıdır. Fakat tüm bunlar bilimsel analize tabi tutulabilir ve tüm bu farklı alanlarda atılımlar yapılabilir. Pek çok şey öğrenilebilir ve birçok alanda gerçeklikle ilgili temel

dinamikler ve temel şeyler öğrenilebilir, bunlar sistematik hale getirilebilir ve sentezlenebilir.

Aynı zamanda, örneğin bilimsel bir yaklaşıma sahip olmadan ve teoriye ihtiyaç duymadan çıkıp siyasete girilebileceğini düşünenler de var. Fakat bu tamamen yanlıştır. Siyasi alanda bir şeyi değiştirmeye çalıştığınız anda -ya da en azından toplumun önemli bir bölümünü gerçekten değiştirmeye çalıştığınız anda- bunun ne kadar karmaşık olduğuyla ve bu düzeni korumak ve ona karşı her türlü direnişi ezmek için hareket edecek olan eski düzenin güçlerinin direnciyle karşılaşacaksınız. Yani bir yandan bununla karşı karşıyasınız ve sonrasında insanlar arasında var olan ve zaman zaman oldukça karmaşık hale gelen bütün bu farklı çelişkilere karşı karşıyasınız. Bütün bunlar insanları farklı yönlerle çeker ve toplumun farklı kesimlerindeki insanların kendiliğinden belirli şeylere yönelme eğilimi vardır. Bütün bunları anlamak için de bilim gerekir.

İktidara karşı savaşarak ve devrim için halkı dönüştürerek bir devrim hareketini inşa etme sürecinde insanlar arasındaki bölünmelerin üstesinden nasıl geleceksiniz? Eski düzenin yerleşik ve çok kuvvetli güçleriyle nasıl gerçekten başa çıkacaksınız ve onları nasıl mağlup edeceksiniz? Bu sorular sürekli çalışmayı ve bilimi gerektirir. Bilimsel yöntemin uygulanmasını gerektirir. Öznelliğe -yani gerçek olmasını istediğin şeyin içine düşmemeyi- ya da salt geleneksel bilgeliği, bazen doğru olan ama çoğu zaman yanlış olan “herkesin bildiğini” kabul etmemeyi gerektirir. “Dünyadaki herkes tanrının var olduğunu bilir” denir. Peki, belki herkes değil, fakat insanların büyük çoğunluğu bunu “biliyor”. Ama bu yanlıştır. “Bunu herkes biliyor” demek onu daha iyi yapmaz -hatta durumu daha da kötüleştirir- çünkü bu yanlıştır. Daha birçok örnek verebiliriz.

Eğer bilimselseniz, “herkesin bildiği” yola girmezsiniz. Evet değişim halindeki gerçekliği soruşturarak ve araştırarak ilerlersiniz, ardından öğrenilebilecekleri sistematize

edersiniz: Örüntüler nelerdir; öğrendiklerinizin özü nedir; şeyleri birbirine bağlayan ve bazı şeyleri diğerlerinden ayıran şeyler nelerdir? Örneğin, bu bitkinin şu bitkiden farkı nedir; bu bitkiler nasıl etkileşir; bu bitki o böcekle nasıl etkileşir? Bütün bu tür şeyler “doğa bilimlerinde” doğrudur. Aynı zamanda “sosyal bilimlerde” yani toplumu -ve evet insanların bakış açıları ve değerleri de dahil- toplumu oluşturan insanı anlama ve değiştirme biliminde de geçerlidir. Bu değiştirilebilir, ve işin aslı sürekli değişmektedir. Örneğin atların birçok Yerli Amerikalı’nın kültürüne dahil edilmesi gibi temel bir gelişmeyi ele alalım. Bunun diğer insanlar tarafından tartışmalarda ortaya konulan bir şey olduğunu görüyorum. Bu durum onların yaşam tarzlarını ve düşünme tarzlarını tamamen değiştirmiştir. Ve bu durum günümüzün modern dünyası da dahil olmak üzere verilebilecek düzinelerce, yüzlerce veya binlerce örnekten sadece biridir.

Çizginin Önemi... ve Polemik

BA devam ediyor: Şimdi, çizgi ve polemik meselesine gelelim. Çizgi, bir dünya görüşünün ve yönteminin gerçeğe uygulanmasıdır. Bu durum, gerçekliğin araştırılması ve gerçekliğin araştırılmasından öğrenilen derslerin birlikte çizilmesi ve sentezlenmesidir. Çizgi doğru veya yanlış olabilir. Çizgi, başka bir deyişle, her şeyden önce dünya görüşünüzün ve yönteminizin, gerçeğe nasıl yaklaştığının bir ifadesidir ve herkes bunu şu ya da bu bakış açısıyla yapar. Din bir dünya görüşüdür. “Herkesin kendi başına olduğu” ve “geri kalan herkesin egale edilmesi” fikri bir dünya görüşüdür.

Bir de yöntem var. Yönteminiz bilimsel mi, yoksa başka bir şey mi? Subjektif mi? Örneğin, “Bu senin için doğru olabilir, ama benim için doğru değil” mi? Tekrar tanrıya dönelim: “Tanrı senin için olmayabilir, ama tanrı benim için var.” Hayır. Ya tanrı herkes için vardır ya da tanrı yoktur. Ya da tanrınız çok kişiseldir, yani kişisel duygularınızla ilgilidir, bu yüzden bir tür doğaüstü güç veya güç olması açısından onu

hepimiz görmezden gelebiliriz. İnsanların normalde Tanrı ile kastettikleri şey yalnızca birisine özel ve aşkın bir şey değildir, “gerçekliğin geri kalanından daha büyük” bir varoluşa sahip olan, varoluşu ve varoluşun nasıl gittiğini ve insanlara ne olduğunu temelde ve nihai olarak belirleyen bir şey değildir. Yani bu -“senin gerçeğin var ve benim de gerçeğim var”- türünde rölativist bir şey değildir. Senin tercihlerin olabilir, benim de tercihlerim olabilir ama bunlar gerçeklikle aynı şey değildir. Hakikat, en azından ana hatlarıyla ve temel özellikleriyle, objektif gerçekliğin doğru bir şekilde yansımaları demektir.

Ve böylece çizgi aslında dünya görüşünün ve yönteminin bir yansımasıdır, ardından tabiri caizse programlı bir şekilde uygulanmasıdır. Başka bir deyişle, dünya görüşünüze ve metodolojinize dayanarak veya ondan yola çıkarak yapmaya başladığınız şeydir. Burada birkaç kez kullandığım formülasyona geri dönersek: Dünyadaki sorun nedir ve bunun çözümü nedir? İnsanlık neyle karşı karşıya -Richard Pryor’a atfen belirtmek gerekirse, neden bugün içinde bulunduğumuz durumdayız- ve bunu değiştirmek için yapılabilecek herhangi bir şey var mı ve eğer varsa ne kadar temelde değiştirilebilir? Bu, dünya görüşünüzün ve yönteminizin toplumun sorunlarına, eğer isterseniz, insan varoluşunun sorunlarına uygulanmasıdır. Yani çizgi budur.

İnsanlar çizgiye sahip olarak -özellikle doğru bir çizgiyle, yani bilimsel ve temelden doğru bir gerçeklik anlayışıyla- bu çizgiyi üstlenerek, bununla meşgul olarak ve bununla birlikte mücadele ederek öğrenirler. Belki özünde doğru olsa bile, hatalı olan bazı şeylere işaret eder ve onu derinden etkiler. İnsanlar ayrıca muazzam miktarda öğrenirler. Ve işte burada polemiklerin rolü devreye girer. Karşı karşıya gelen farklı çizgiler olur. Bireyler veya gruplar, sorunun ve çözümün ne olduğu konusunda temelden karşıt anlayışlara sahiplerse o zaman insanlar buna katılarak, özellikle de işler yüksek düzeydeyse, gerçekten şeylerin özüne ulaştığınız durumda

karşıt çizgileri karşılaştırarak ve değerlendirerek öğrenebilirler. Küçük ayrıntılara odaklanmamak ve özellikle küçük kişisel şeylere odaklanmamak (bugünkü kültürde tüm bu magazincilik ve söylenti tacirliği tüm bunlarla birlikte çok sık kendini gösterir), bunun yerine bakışınızı büyük sorulara yükseltmeye odaklanmak gerekir: Bu çizgi, ana hatlarıyla gerçeği doğru bir şekilde yansıtıyor mu, yoksa yansıtmıyor mu? Özellikle de bu işlem ilkeli bir şekilde yapılırsa, birbiriyle çatışan iki karşıt görüş veya çizgi gördüğünüz durumda - insanlar, diğer kişi veya grubun söylediklerinin özünün peşine düşerek onu çürütünce ya da çürütmeye çalışınca- bu tür bir yüzleşmeyi görmek, insanların başka türlü öğrenemeyecekleri şekillerde öğrenmelerini sağlar. Bu durum, insanların öğrenmesinde kritik bir unsurdur. Bu olmadan, insanlar belirli fikirlerle tanıştırılabilir; onları gerçekte karşılaştırabilirler -ve evet, çok şey öğrenebilirler- ancak buna ilaveten, karşıt görüşler karşı karşıya geldiğinde ve bu karşıt görüşlerin temel yönlerine odaklanan polemikler olduğunda daha da fazlasını öğrenebilirler.

Bu çizginin bir dünya görüşünün uygulaması olduğunu anlarsanız ve bunun aslında ne yapılması gerektiğini söyleme yöntemi olduğunu anlarsanız -sorun nedir ve bunu nasıl değiştirebiliriz?- bu durumda çizginin muazzam oranda önemli olduğunu da anlarsınız. Sorun insanların bencil olmasıysa, o zaman çözüm ya bunu değiştirmek için bir şeyler yapmakta yatar ya da hiçbir çözüm yoktur, çünkü değiştiremezsiniz. Bunun büyük sonuçları olur. Ancak, eğer sorun sistemin doğasıysa -bu sistemin temel sömürü ve baskı ilişkileri ve buna eşlik eden ve bunu pekiştiren fikirler ise- ve bunu değiştirmenin yolu da bu sistemi kökünden söküp ortadan kaldırmak ve bu ilişkileri dönüştürmek, insanların düşünce ve bakış açısını dönüştürmek ise, o zaman bu da yapılması gerekene dair çok farklı bir anlayışa yol açar. Yani muazzam bir fark yaratır.

Çizgiler ve karşıt çizgiler arasındaki çekişme sadece bir tür hizip kavgası değildir. Bunlar kişisel kan davaları ya da

kişisel şikayetlere, hizipçi münakaşalara indirgenmemelidir. Dünyayı nasıl anlıyorsunuz, dünyadan ne anlıyorsunuz ve ne yapılması gerektiğine inanıyorsunuz meselesine odaklanmak gerekir. Eğer işler bu seviyede birleştirilirse, insanlar bu durumda farklılıkların ne olduğunu, bir çizginin veya diğer çizginin nereye götürdüğünü görme olanağına da sahip olurlar. Bu durumda, dünyayı anlamaya ve daha da fazla değiştirmeye gerçekten mecbur hisseden ciddi olan insanların şeyleri gözden geçirebilmeleri ve daha iyi bir anlayışa varabilmeleri için bu süreç çok daha zengin bir temel sağlar. Bunun tamamı kendi başlarına olmaz, bunu kendileriyle ilişkilendiren ve bunu çözme ve eleme sürecinde onlarla etkileşime geçen insanlar aracılığıyla olur.

İnsanlar Saçmalıklara Düştüğünde Şöyle Anlatılmalı: Keskin ve İlkeli Bir Mücadeleye İhtiyaç Var

Brooks: Devrimci bir komünist olarak kendi gelişiminiz ve bu süreçte diğer insanlarla olan ilişkiniz açısından biliyorum ki, mücadelenin rolü gerçekten önemli, gelişmeniz sırasında sizinle mücadele eden insanlarla ve sonrasında farklı noktalarda diğer insanlarla çok keskin bir şekilde mücadele yürütüyorsunuz.

BA: [Gülüyor] Bu doğru. Kendi gelişim sürecimde benimle mücadele eden insanlar vardı. Bazıları doğru, bazıları yanlış. Bazıları esas olarak doğru ve bazıları da esasen yanlış. Ama bunların hepsi benim öğrenme sürecimin bir parçasıydı. Bu şeylerle gerçekten derinden boğuşma sürecinden geçmek gerekti, çünkü bunun önemli olduğunu anlıyorsunuz, bunun sadece kendinize değil, kitlelere ne olacağı konusunda oldukça gerçek sonuçları var. Gülmemin nedeni ise insanların benimle bazen çok sert bir şekilde mücadele etmeleriydi. Eğer işler keskinleştğinde gücenekseniz ve sizinle mücadele eden insanlara “Baskıcı oluyorsunuz, çünkü görüşlerime şiddetle meydan okuyorsunuz ve bana düşünme alanı da vermiyorsunuz” şeklinde yanıt verecekseniz, bu durumda öğrenebileceklerinizi de öğrenemeyeceksiniz. Şimdi, insanlara karşı iyi

yöntemlerimiz olmalı. İdeolojik olarak insanları fırlatıp atmamalıyız. Ancak zaman zaman çok keskin bir mücadeleye ve bunun oynayacağı role de ihtiyacımız vardır.

İnsanlar pisliğe bulaştıkları zaman bu durum onlara söylenmelidir. Ancak söylemeniz gereken tek şey bu değildir. Onlara bunun nedenini göstermelisiniz. Onlara kanıt vermelisiniz. Onlara neyin yanlış olduğunu açıklamalısınız. Fakat her şeyin çok süper ve kibarca olması gerektiği fikri, herkesin fikirlerinin eşit derecede geçerli sayılması gerektiği şeklindeki rölativist görüşle uyumludur. Hayır. Bu bir kişi meselesi değildir, bu bir fikir meselesidir. Mesele bir kişinin diğerinden daha az önemli olması değildir, fikirlerin doğru mu yanlış mı olduğu meselesidir. Eğer yanlışsa ve zarar veriyorsa, sert bir şekilde belirtilmek gerekir. Fakat insanları aşağılayacak şekilde değil. Temsil ettikleri şey, halk kitlelerinin çıkarlarına gerçekten temelden karşıt değilse ve onlar bunun peşinden koşuyorlarsa bu durumda onlara karşı düşmanca bir şekilde bunu yapmamak gerekir. Fakat insanlar arasında, tabiri caizse, hatalı fikirler üzerinde mücadele edilmelidir. İnsanların gerçekten yanlış olan farklı kavramlar ortaya attıkları yerlerde bunlarla sert bir şekilde mücadele edilmelidir. İnsanların söylemek için temelleri olmayan şeyleri söylediğinde, gerçekten araştırmadıkları yerde onlara şunu söylemek gerekir: Sen neden bahsettiğini bilmiyorsun.

Hele bugün bu kültürde, daha önce de bahsettiğim gibi bütün bu “tabloidizm” mevcut. İnternete giriyorsunuz ve tüm bu iğrenç, düşük seviyeli saçmalıklar karşınıza çıkıyor. İnsanlar, başkalarına ilkeli olmayan, işlerin seviyesini olması gereken düzeye getirmeyen, alçakça ve gaddar biçimlerde saldırmak için internetteki sahte anonimliğinin arkasına saklanıyorlar. Ve bu arada, “sözde anonimlik” diyorum çünkü devlet istediği zaman bunların kim olduğunu da öğrenebilir. Şimdi, eğer devlete karşı çıkmıyorsanız, bu durumda belki endişelenmenize de gerek yok. Ancak internette gerçekten anonim olduklarını düşünenler,

bunu tekrar düşünsünler. Bir süre diğer insanlardan saklanabilirsiniz, ancak devlet kesinlikle kim olduğunuzu ve eğer isterse internette nerede bulunduğunuzu öğrenebilecektir. Her halükarda, bu konuda fazla uzaklaşmamak gerekirse, mesele şudur: Alıntı yapmaktan hoşlandığım Mark Twain olayına geri dönüyorum, çünkü konuya oldukça uygun [Gülüyor]. Kendisi şöyle der; *Amerika'da geçinmek için ihtiyacınız olan şey cehalet ve kibirin mükemmel bir bileşimidir. Ve bundan fazlasıyla var.*

Cehalet belli bir şeydir. Bu kelimenin gizemini ortadan kaldıralım. Bu yalnızca bilmediğiniz anlamına gelir. Bu kelime başlı başına bir hakaret değildir. "Aptal" ise farklıdır: "Aptal", size bilgi verilse bile düşünemeyeceğinizi ima eder. Ama cahil sadece bilmediğiniz anlamına gelir. Kendi başına cehalet ile ilgili yanlış bir şey yoktur. Ama cehalete dayalı yargılarda bulunursanız ve cehalete dayalı şeylerde ısrar ederseniz, Mark Twain noktasının geldiği yer işte burasıdır: Cehalet ve kibir kombinasyonu. Cehalete dayanan kibir. "Neyi temsil ettiğini öğrenmek için gerçekten uğraşmadım, ama bunun iyi olmadığını da biliyorum." Bu tür şeyler bugünlerde kültürde çok yaygındır. Ve bunun ne olduğunun söylenmesi gerekiyor. Biraz çalışın. Bu meseleler önemlidir.

Eğer insanlar -bizim Partimizden ya da başka birileri- insanlığın karşı karşıya olduğu temel sorun ve bunun çözümü hakkında bir anlayışa sahip olduklarına inandıklarını; sorunun kapitalist-emperyalist sistem olduğunu ve yanıtın sömürü ve baskının olmadığı, insanlık veya insanlık ile doğanın geri kalanı arasında düşmanca çatışmaların olmadığı tamamen farklı bir dünyayı meydana getirmek için komünist devrim olduğunu söylüyorsa, eğer insanlar bunu söylüyorlarsa, açıkçası bu çok büyük bir şeydir. Bu çok ciddidir. İnsanlık kitleleri için muazzam bir önemi vardır. Eğer insanlar bunun doğru olduğunu söylüyorsa bu çok büyük bir olaydır; ve eğer yanıtlıyorlarsa, bu da çok önemli bir şeydir. Ancak bununla yeni karşılaşıyorsanız ve eğer bu konuda bilgisizseniz -yani yeni karşılaştığınız için bunları bilmiyorsanız- bu durumda

“herkesin” mesele hakkında söylediklerine takılmamanız gerekir. Eğer ciddiyseniz -ki bu ciddi bir meseledir- bu durumda araştırın ve öğrenin. Bu sizin sorumluluğunuzdur.

1960’larda dünyada olup biten gerçekten büyük şeylerle yüzleştığımız evrede aldığımız sorumluluk buydu. Sadece komünist olan insanlar değil, genel olarak daha birçok insan böylesi ciddi bir yönelime sahipti. 60’ların hareketinde bugün hakim olandan farklı bir kültür, daha iyi bir kültür vardı. O dönem oportünistler -yani ilkesiz insanlar ve kişisel çıkarları için diğer insanlara ilkesizce ve harekete zarar verecek şekilde saldıran insanlar- olmadığından değil. Bunların bir kısmı elbette vardı. Sınıf ayrımları olduğu sürece, insanlar arasında baskıcı ayrımlar olduğu müddetçe ve buna karşılık gelen ideolojiler olduğu müddetçe karışımın içinde pislikler de olacaktır. Ama şöyle ifade edeyim: 60’larda, insanların dünya halkları için çok önemli olduğunu kavradığı ve karşı çıktıkları çok güçlü bir şey vardı. Vietnam Savaşı sürüyordu. Eğer bir Amerikalıysanız, hükümetiniz insanları katleden, köyleri yakan, küçük çocukların üzerine napalm atan, barajları bombalayan, bütün alanları sular altında bırakan ve bu savaşın on yılı boyunca kelimenin tam anlamıyla milyonlarca insanı katleden bu korkunç savaşı yürütüyordu. Buna karşı direnme ve buna karşı kitlesel siyasi direnişte başkalarıyla bir araya gelerek onu durdurmak için elinizden geleni yapma konusunda bir sorumluluk duygusu hissediyordunuz. Dolayısıyla yalnızca belirli türden politikalara değil, belirli ve daha sınırlı şikayetler şeklinde değil, ama tüm sisteme ya da sıklıkla adlandırıldığı gibi tüm “iktidar yapısına” ve bununla birlikte giden tüm “ethosa”, tüm geçerli felsefe ve kültüre karşı durmaya kararlı ve derinden yabancılaştırmış çok sayıda insan arasında farklı türde bir kültür vardı.

Ve bu karışımda komünizme dair olumlu bir şeyler vardı. Bu da insanların bakış açılarını yükseltiyordu. Bu sistemi insanların çıkarları doğrultusunda nasıl işler hale

getireceğimizi bulmaya çalışmak yerine -ki bu imkansızdır ve açıkçası insanları birbirine düşman etmekle sonuçlanır- birçok insan bu bakış açısına yükseliyordu. Eğer bu sistemin sınırları içinde kısıtlı kalırsanız, diğer bireylerle ve halkın diğer kesimleriyle çatışma ve rekabet içinde olursunuz. Kendi “payınızı” almak veya o kimlik grubunun aksine belirli bir kimlik grubunuzun şikayetlerini ele almak vb. için rekabet içinde olursunuz. 1960’ların çok geniş ve radikal yükselişiyle, insanların bakışları yukarıya kaldırılıyordu. Şu an için savaşmamız gereken şey budur, ve bu bir mücadeledir.

Kültür nasıl olacak? Ahlak ne olacak? İnsanlar, farklı bireylerin ve grupların neyi temsil ettiği ve bir şeyleri nereye götüreceği sorusuna nasıl yaklaşacaklar? Bunu, insanların sürüklenebileceği en aşağılık rezil şeylere dayanarak mı yapacaklar? Yoksa bunu, insanların gerçekte neyi temsil ettiğine, gerçekte sorun dediklerine ve çözüme dayanarak mı yapacaklar? Problemin ve çözümün ne olduğu hakkında diğer fikirlere bakalım. Hadi bunu inceleyelim ve neyin gerçekten doğru neyin yanlış olduğunu bulmak için mücadele edelim.

Kültür, İlkeler, İhtiyacımız Olan Standartlar

Brooks: Sizce sorumluluk nedir? Özellikle devrimci güçlerin ama daha da geniş anlamda dünyanın farklı olup olamayacağı konusunda ciddi olan, hatta bunu sorgulayan herhangi biri için sorumluluk nedir? Yepyeni standartlar koymanın ve bu kısır dedikodu ve iftira kültürünü benimsemek yerine bahsettiğiniz standartları belirlemenin sorumluluğu yok mudur? İnsanlar dünyayı değiştirmek için gerçekten nelerin gerekli olduğu konusunda nereye gidiyorlar? Bu konuda insanların sorumluluğunu nasıl görüyorsunuz?

BA: Evet, bir kez daha insanlar odaklanmak için savaşmak zorundalar: Dünyayı gerçekten anlamanın ve dünyayı değiştirmenin yolu nedir? Yapmaya başladığımız şey buysa, eğer gerçekten yapmak istediğimiz buysa, o zaman farklı insanların

ve grupların ne olduğunu bunun gerçekte nereye varacağını gerçekten anlama ihtiyacından yola çıkacağız. Çizgileri nedir ve eğer bu çizgi uygulanırsa ve insanlar başka bir çizginin aksine bu çizgi etrafında seferber edilirse etkileri ve sonuçları ne olur? Ve bu meseleyi odak noktası yapmak bir mücadeledir.

Ayrıca standardın ne olması gerektiğine yönelik bir mücadele vardır: Bu diğer şeyleri -“tabloidizm”, aşağılık dedikodular, iftiralar, söylenti tellallığı, şahsi kötölemeler ve diğerlerini- istemiyoruz, bunların yeri yok. Burada ciddi bir şey için varız, yeni bir dünya kurmaya çalışıyoruz ve bütün bu diğer şeyler, kurtulmamız gereken eski dünyanın bir parçasıdır. Eğer birine eleştiriniz varsa, onu gerçekten önemli olacak bir düzeye çıkaralım.

Bununla birlikte, bunu çatışan tarafların ötesinde insanların çözebileceği bir düzeye çıkaralım. Eğer “bana yumruk attın ve sen zaten bir alçaksın” diyorsam, orada olmayan, meseleye doğrudan dahil olmayan insanlar bunu nasıl çözecekler? Ve gerçekten de dikkatlerinin odaklanması gereken yer burası mı? Etrafında dolaşıp durursun ve her şeyden önce bunu asla çözemeyebilirsin. İkincisi ve daha da temel olarak, insanların dikkatinin odaklanması gereken şey bu değildir. Eğer siyasi farklılıklarımız varsa bunları bu seviyeye inerek çözemeyiz, çünkü bu durumda insanlar neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilemeyeceklerdir.

Ayrıca, bu durum işleri olması gereken seviyeye getirmeyecektir. İşin aslı, onları odaklanması gereken şeylerden aşağı ve uzağa sürükleyecektir. Bir kişi veya grup, görüş ve amaçlarını açıkça ortaya koyduğunda, bunun özüne dair cevap vermek yerine, bunu ortaya koydukları için kibirle suçlamak veya bir “kült” olarak reddederek “Sen kim oluyorsun da sorunun ne olduğunu ve ne yapılması gerektiğini bildiğini söylüyorsun?” şeklinde bir soruyla karşılaşılıyorsa, bu durumda şu konulara odaklanılmalıdır: **Bu kişi veya grup neyi temsil ediyor ve diğer kişi veya grup neyi temsil ediyor?**

Bunlardan herhangi biri gerçekten de gerçeklikle ve insanlığın çıkarlarıyla örtüşüyor mu? Veya hangileri yarı yolda bırakıp ardından geriye dönüyor ve hangileri gerçekten de gitmemiz gereken yere gidebiliyor?

İnsanların, odaklanması gereken soruların bunlar olduğu konusunda ısrar etmesi gerekiyor. Ve ilgili ve önemli bir yöntem noktası var. Zıt görüşlerde, polemiklerde yaklaşım ne olmalıdır? Örneğin, Alain Badiou'nun siyaset felsefesine, onun sözde özgürleşme siyasetine karşı uzun bir polemik yazdık, ki onun siyaseti gerçekte olduğu gibi bu dünyanın içinde yani burjuva dünyasına hapsolmuş olarak kalma politikasıdır. "Yazdık" derken, Partimiz Devrimci Komünist Parti'nin perspektiflerini ortaya koyan online bir teorik dergi olan Demarcations'da yazılan polemiğe atıfta bulunuyorum. (4) Bu polemiği yazarlar mesele üzerinde çok çalıştılar. Badiou'nun söylediklerinin çoğunu okudular ve ucuz alıntılar yapmak yerine, Badiou'nun bizzat şeylerin özü olarak gördüğü meseleler hakkında ortaya koyduğu en iyi argümanları alma yöntemini uyguladılar. Bu polemiği okursanız, polemiğin onun felsefesinin tamamını değil, onun siyaset felsefesini ve politik yönelimini ele aldığını göreceksiniz. Bu konuda söyleyeceklerinin derinlerine iniliyor ve ucuz aktarımlar yapmak, insanların söylediklerini eğip bükmek, bunları yaparken onları yanlış tanıtmak vb. yerine -ciddi insanların gerçekten içine girip anlayabileceği bir şekilde- bunun neden yanlış olduğu gösteriliyor. Birisinin ne söylediğini, savundukları şey hakkında kendilerinin yapabilecekleri en iyi temsili gerçekten inceleyelim ve ardından bunun doğru mu yanlış mı olduğunu ve gerçekte bunun kimin çıkarlarına hizmet ettiğini inceleyelim. İnsanların uğrunda çabalaması ve ısrar etmesi gereken standartlar bunlardır.

Ayrıca insanlar şunu anlamalı ki, sadece dedikodu ve çekiştirme değil, şahsi saldırılar, "şahsi kindarca anlatılar" ve tüm bunların geri kalanı, insanların dikkatini bataklığa çekmek ve dünyanın olduğu gibi kalıp kalmayacağı ya da kökten

değişip değişmeyeceği ve nasıl olacağı konusunda gerçekten fark yaratan büyük sorulara odaklanmaktan insanları alıkoymak açısından çok fazla zarar vermektedir. Bunlar aynı zamanda mevcut sistemin baskıcı güçlerine de büyük ölçüde yardımcı olur. Onlar için çok fazla yakıt sağlar ve gerçekten ajan gönderebilecekleri bir atmosfer yaratır. Tüm bu atmosferi halk içinde bir sürü pislik karıştırmak için kullanır.

Bu konuda çok acı deneyimler yaşandı. Örneğin Kara Panter Partisi içinde belirli bir noktada, özellikle 1960'ların sonunda ve 70'lerin başında gelişen siyasi farklılıklar vardı. İnsanların bir yanda Huey Newton, diğer yanda Eldridge Cleaver etrafında toplandığı bir bölünme vardı. Aralarında büyük farklılıklar vardı. Ancak çoğu zaman, bu farklılıkların yüksek düzeyde mücadele edilmesi yerine, bu, devrimin karşı karşıya olduğu sorun hakkında ne diyor, diğeri ne diyordu? Hangisi doğru, yoksa ikisi de kısmen doğru ve kısmen yanlış mı, yoksa ikisi birden mi yanlış? İnsanların odaklandığı şey bu olmak yerine, oyuna birçok şahsi pislik dahil edildi ve kişisel saldırılar yapıldı. Bu durum siyasi polisin -FBI ve devletin baskıcı güçlerinin- gelişebileceği bir atmosfer yarattı. İnsanları birbirlerine boğazlatabiliyorlardı ve hatta bazen insanların birbirlerine fiziksel olarak saldırtabiliyorlardı, halbuki devlet şöyle diyebiliyordu: "Bakın, biz bir şey yapmıyoruz, bunlar sadece birbirleriyle savaşıyorlar. Bu durum size bu devrimcilerin aslında iyi olmadıklarını ve birbirleriyle savaştıklarını gösteriyor."

Dolayısıyla, böylesi bir atmosfer şeylerin doğru anlaşılmasından uzaklaştırır ve şeylerin özüne ulaşma yeteneğine de müdahale eder, fakat aynı zamanda daha iyisi için radikal bir değişimin olabileceğine dair umutları yükselen halk kitlelerini demoralize eder. Sadece baskıcı değil, kelimenin tam anlamıyla öldürücü olan mevcut düzenin güçlerinin faaliyet göstermek için çok daha elverişli koşullara sahip olabileceği bir atmosfer yaratır. Burada herhangi bir abartma ya da şişirme yapmıyorum, evet bunlar

büyük ölçekte katledicidirler. Eğer öyle düşünmüyorsanız, bu durumda oturup araştırın ve ABD’de olduğu kadar dünya çapında da neler yaptıklarına bir bakın. Şu an ABD’de ve dünyanın her yerinde öldürdükleri, köleleştirdikleri ya da topraklarından sürüp toplama kamplarına sürdükleri milyonlarca insan var.

İşte buna karşıyız. İşlerin düşük, önemsiz ve kötü düzeyde olduğu bir atmosferi beslemek -büyük sorulara odaklanmak yerine yalnızca kişisel şikayetler veya kişisel anlatıların peşinde olmak- insanlar niyet etseler de etmeseler de yalnızca baskıcı devletin gerçekten canı olan güçlerine yardım eder. Bazı insanlar bilinçli olarak bunu yapıyor ve bilinçli olarak devlete yardım etmeye çalışıyor olabilir. Ya kendileri devletin ajanlarıdır ya da kendi dar bakış açıları tarafından o kadar yozlaşmışlardır ki, aslında devlete yardımcı olacağını bildikleri şeyleri fiilen yapmaya isteklidirler. Ya da bilmeden bunları yaparlar, fakat etkisi aynıdır.

Yani bir mücadele yürütülmelidir. İnsanların şunu söylemesi gerekiyor: Hayır, haydi ufkumuzu yükseltelim. Bu seviye, üzerinde savaşılmaması gereken bir seviye değildir. Eleştiri ve mücadelenin yapılması gereken seviye bu değildir. Ayrıca neyin doğru neyin yanlış olduğunu bu şekilde çözemeyeceğiz. İşler bu kişisel anlatılar ve dedikodular boyutuna inerse, doğrudan müdahil olmayanların da ne olup bittiğine dair doğru bir anlayışa ulaşmaları pek olası değildir. Ancak farklı insanların neyi temsil ettiğini, sorunun ne olduğunu ve çözümün ne olduğunu söyleyerek çözebilirsiniz. İnsanların dikkatleri bu noktada yoğunlaştırılmalıdır. Ve şu şekilde ısrarcı olunmalıdır:

Hayır, bizler o batağa batmayacağız ve kelimenin tam anlamıyla -ve yine abartmadan söylüyorum- dünya çapında bir grup canı gangster olan bu yönetici sınıf düşmanının eline düşmeyeceğiz. Her şeyi bu seviyede tutarak onların oyununa gelmeyeceğiz. Kültürde genel olarak insanlara şunu söylemek için mücadele edeceğiz: Hadi o lağım çukurundan çıkalım ve buradan

insanlığın geleceği alanına çıkalım; insanlığın karşı karşıya olduğu şeyin özüne dair ve bu konuda yapmamız gereken şeyin özüne dair evet oldukça keskin ama ilkeli bir mücadele yürütelim.

Dipnotlar:

2. Bob Avakian, *Ike'tan Mao'ya ve Ötesine: Ana Akım Amerika'dan Devrimci Komünistliğe Yolculuğum: Bob Avakian'ın Anıları* (Insight Press, Chicago, 2005)

3. BA'nın notu: Evrim teorisinin kapsamlı, canlı ve erişilebilir bir anlatımı, evrim teorisine ve bilimsel olarak kanıtlanmış "yaratılışçı" saldırıların teşhiri ve çürütülmesi, belirleyici bakış açısı ve yöntem sorularının tartışılması için tüm bunlar, ezilenlerin ve nihayetinde bir bütün olarak insanlığın kurtuluşu için verilen mücadeleyle ilgilidir, bkz. Ardea Skybreak, *The Science of Evolution and the Myth of Creationism—Knowing What's Real and Why It Matters* (Insight Press, Chicago, 2006).

4. Raymond Lotta, Nayi Dünya ve K.J.A., "Alain Badiou's 'Politics of Emancipation': A Communism Locked in the Confines of the Bourgeois World" Demarcations: Komünist Teori ve Polemik Dergisi, Sayı 1, Yaz-Sonbahar 2009, demarcations-journal.org.

Dinin Olmadığı Bir Ahlak, Gerçek Kurtuluştur

Editörün Notu: Çevirisini sunduğumuz Bob Avakian'ın aşağıdaki makalesi 1 Haziran 2020 tarihinde revcom.us web sitesinde yayınlanmıştır.

Kaynak

için

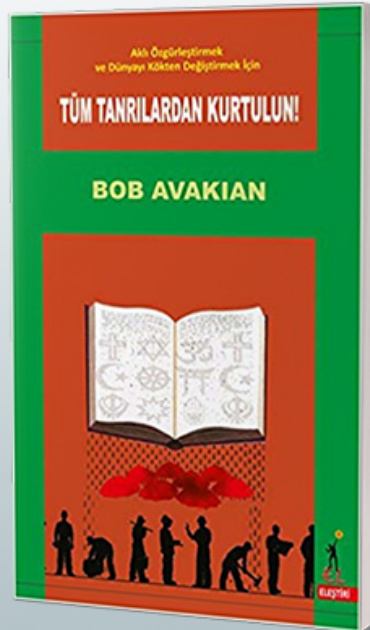
bkz:

<https://revcom.us/a/650/bob-avakian-morality-without-religion-en.html>

Bir süre önce *Mental Kölelikten ve Bütün Baskılardan Kurtulun* adlı makalemi okuyan ve Chicago'nun batısından gelen birinin şöyle bir soru yönelttiğini duydum: **"Eğer dine inanmıyorsak, o halde ahlaki anlayışımız nereden geliyor?"**

Bu soru, Tanrı olmadan iyi olabilir miyiz sorusunun bir başka biçimidir. Daha önce de söylediğim gibi: **Tanrısız iyi olabilmek zorundayız, çünkü Tanrı yok!**

Ancak işin biraz daha derinine inelim. Öncelikle şunu belirtmek gerekiyor; İncil'deki ahlak anlayışı *iyi* bir ahlak anlayışı değildir, bu köleliği tutmaya devam etmenin, kadınların bastırılmasının ve şiddete maruz kalmasının ve bütün diğer dehşetleri içeren bir ahlak anlayışdır. Bu hakikat, Kuran ve diğer bütün büyük dinlerin yazınları için de geçerlidir (Eğer buna inanmıyorsanız, gidin ve *"Aklı Özgürleştirmek ve Dünyayı Kökten Değiştirmek İçin Tüm Tanrılardan Kurtulun!"* isimli kitabıma bakın, hatta bununla da yetinmeyin, gidin ve o yazıtları bizzat kendiniz okuyun)

Ancak Őu soru hala önemli bir soru: “Eğer dine inanmıyorsak, ahlakımız nereden geliyor?” Bunun cevabı *bütün ahlaki normların insanlardan, içerisinde yaşıadıkları toplumdan ve dünyadan geldiğidir*. Bütün dini yazıtlar belirli bir toplumda, belirli bir zamanda yaşıayan belirli insanlar tarafından yazılmışlardır ve bir anlamda yazıldıkları dönemin bir aynası olma niteliği taşırlar. İŖte bu yüzden Őu önemli rneęi bir kere daha vermek gerekir; monoteistik dinler yani Hristiyanlık, Yahudilik ve İslam gibi tek tanrılı dinler, ataerkil ve erkek stnlksdr (Tanrı, ataerkil bir bağlamın içerisinde erkek olarak konuőr, ‘‘Lord’’, ‘‘Baba’’ vb.) zerlerinde durulan ve ısrar edilen iliőkiler, ataerkil ve erkek stnlemecisi iliőkilerdir, bu iliőkilerde kadın aşağı bir konumda tutulur ve bu genellikle Ŗiddetli bir Ŗekilde uygulanır. Bu yazıtların hepsi, ataerkil ve erkeklerin üstün konumda bulundukları toplumlarda yaşıayan insanlar tarafından yazılmışlardır ve dolayısıyla bu yazılanların, yazıldıkları zamana dair olan toplumun da yansımalarıdır. *Herhangi verili bir zamanda, belirli bir toplumdaki baskın olan ahlak anlayışı, o toplumun içerisinde varolan iliők koşullarının bir yansımasıdır*.

ne ıkmalı ve insanlığın serpilebilmesi için her anlamda hem mümkün hem de gerekli olan, insanların bir kısmının aŐaęıda kaldıkları bir kısmının da onların üzerlerinden ykselmedikleri, sömürünün, eşitsizliklerin ve baskının olmadığı komünist bir dünya için doğru bir çizgide, böyle bir toplum için gerekli bir ahlak çizgisinde insanları kazanmalıyız.

Bu noktaya daha sonra değineceğim ama öncelikle, ahlakın insanların yaşıadıkları toplumun bir yansıması olduğu noktasına biraz daha göz atalım. Bunun önemli örneklerinden bir tanesi, kölelik bu ülkede hala varken ve bu ülkenin zenginliğinin geliŐmesinde önemli bir rol oynarken, klecilikten kar elde edenler köleciliğin ‘‘ahlaki’’ olduğu fikrini pompaladılar. Kölelere aşağı varlıklar olarak bakılıyordu ve acımasızca

sömürölüp, ezilerken onları medenileşebilmek için sahiplerinin rehberliğine ihtiyaçları olduğu iddia ediliyordu. Ve bu köle sahipleri, yaptıkları şeyi meşrulaştırmak için, köleliği savunan İncil'i kullandılar. Ancak işler ilerledikçe, ülkenin bir bölümünde kölelik hala meşru olmaya devam ederken ve ekonomik büyümede ciddi bir rol oynamamaya başlarken, kapitalistler sahneye çıkıyordu, kapitalistlerin servetleri ise farkı biçimlerdeki sömürölere dayanıyordu (kelimenin tam anlamıyla insanlara sahip olmamakla birlikte, onların emeklerinin kullanılması, çocuklar da dahil olmak üzere korkunç koşullarda saatlerce açlık sınırında bir maaş ile çalıştırılması gibi) Zaman içerisinde, genellikle Kuzey'de konuşlanan kapitalistler ve Güney'de bulunan köle sahipleri ile arasındaki çelişkiler oldukça keskinleşti ve çelişkiler kontrol edilemeyecek bir hal aldı. Ve en sonunda çıkarları temelindeki anlaşmazlıkları keskinleşti, derinleşti ve İç Savaş'a sebebiyet verdi. Bu koşullar altında köle sahiplerinin olduğu Güney Konfederasyonuna karşı bir savaş veren Abraham Lincoln önderliğindeki Kuzey Birliği, savaşı kazanabilmek için köleleri özgürleştirmek zorunda olduklarını fark ettiler, ve işte bu anda köleliğin yanlış olduğu, *ahlaksızca* olduğu fikrini yaymaya başladılar.

İşte bu nokta da başka önemli bir noktaya gelir: Ahlak, insanların yaşadıkları realiteyi -toplumu ve dünyayı- yansıtır, **ancak bu realite çelişkilerle doludur**. Bu ülkenin tarihinde başka bir örnek vermek gerekirse, İngiltere'den bağımsızlıklarını almak için tutuşan bu ülkenin kurucuları, Bağımsızlık Bildirgesinde ''bütün erkeklerin eşit olarak yaratıldıklarını'' iddia ettiler. Ancak burada da çok keskin bir çelişki vardı: Bu sözlerin yazarlarından olan Thomas Jefferson'ın kendisi bir köle sahibiydi ve ülke çapında köleciliğin yayılması ve arttırılması ile köle sahiplerinin çıkarlarını savunmuş birisiydi. Ancak bu çelişkiye rağmen -bütün insanların eşit olarak yaratıldıkları ve kölecilik gerçekliği- bu bildirge kabul edildi, köleliğe bununla karşı gelindi ve köleliğin *bitirilmesi* için savaşta kullanıldı.

Aynısı kadın hakları mücadelesi için de geçerlidir. Eğer bütün erkekler eşit olarak yaratıldıysa ve eğer bu bir çeşit “evrensel” bir prensipse, tüm zamanlarda ve durumlarda geçerliyse *o halde neden aynısını kadınlar içinde uygulayamıyoruz?*

Bugün insanlık kapitalist-emperyalist sistemin sınırları içerisinde yaşıyor. Bu sistem bir sömürü sistemidir, doğrudan köleci değildir (buna rağmen şu da bir gerçek ki, şu an da dünyada köleliğin gerçek ve korkunç formları, seks ticareti ve milyonlarca kadının köleleştirilmeleri de dahil olmak üzere kendisini göstermektedir.) Yani aslına bakacak olursak bugün eğitim sistemi de dahil olmak üzere toplumun majör kurumları ile öne çıkartılan ahlak anlayışı bu sistemin kendisini - sömürü ve baskı sistemini- meşrulaştırmaya çalışır. Zamanında köle sahiplerinin kendi sistemleri için yaptığı gibi bu sistemin, yani kapitalist-emperyalist sistemin iyi olduğunu, en iyi sistem olduğunu ve hatta bundan yararlanan aşırı zenginler için değil ama sömürülen, sefil ve acınası konumlarda tutulan ve devamlı olarak bu konumlara sürüklenen insanlar için de bu sistemin en iyisi olduğunu söylerler.

Ancak bu sistemin kendisi de keskin ve derin çelişkiler ile doludur. Bu sistemin, “herkese eşit fırsat sağlandığı” şeklindeki açıklaması dünyanın her yerindeki akıl almaz eşitsizlikler ile gün yüzüne çıkmış bir yalandır. Bu eşitsizlikler sadece statü olarak değil, fakat aynı zamanda sağlığa, eğitime, konaklamaya ve toplumun her bölümüne sirayet etmiş vaziyettedir. Aynı şekilde, “kanun hükmü” ile “herkes için adalet” kavramlarının herkese eşit bir şekilde uygulanmasının da ne kadar büyük bir maskaralık olduğu her geçen gün ortaya çıkmaktadır.

Siyahi halk ve diğer etnisitelerden halklar sadece “adalet sistemi” aracılığıyla ayrımcılığa uğramazlar, benzer şekilde devamlı olarak polis şiddetine ve cinayetlerine maruz kalırlar (ki polis, “kanun ve düzenin” uygulayıcısıdır) Ve toplumun herhangi bir düzeyinde, “Adalet sistemi” de dahil olmak üzere

yoksul birinin, zengin biriyle aynı muameleyi göreceğini iddia etmek saçmalıktır. Uluslararası seviyede ise, kapitalist ülkelerin yöneticileri, Amerika gibi ülkeler, dünya çapında “barış ve refah” ilişkilerini geliştirmek adına çalıştıklarını iddia ederler. Ancak bu iddianın kendisi gerçeklikle çok bariz bir çelişki içerisindedir, çünkü *bu sistemin kaderi, dünyanın büyük bir kısmını sefil koşullarda tutulmasına ve böylece halk kitlelerinin kapitalist-emperyalist sistemin çıkarı doğrultusunda muazzam bir şekilde sömürmesine bağlıdır, yine aynı şekilde bu sistem, ülkeleri bu koşullar ve boyunduruk altında tutabilmek için de tehdit, güç kullanma ve muazzam seviyelerde şiddete dayanmak zorundadır.*

Bütün bunlara verilecek cevap, sistemin adalet ve eşitlikle ilgili verdiği sözlerini tutmasını sağlamak DEĞİLDİR. Bunu şu ana dek pek çokları yapmaya çalıştı ve hepsi de kaybettiler, çünkü bu eşitsizlikler ve adaletsizlikler bu sistemin üzerine inşa edilmişlerdir. Kapitalist-emperyalist sistemin ekonomisinin doğası, devamlı olarak dünya çapında kitlesel yoksulluğa, eşitsizliğe, baskıya ve elbette bunları uygulayabilmek için savaflara ihtiyaç duyar ve bunları yaratır.

Bütün bunlara verilecek cevap, bu sistemin kitlelere dayattığı bütün bu gereksiz acıları elimine etmek adına tüm sistemi alaşağı etmektir. Bunun için ihtiyacımız olan temele ise zaten sahibiz. Hem teknoloji hem de insanların ulaştıkları bilgi seviyesi ile, dünyanın her yerinde bu sistem tarafından yaratılan bu dayanılmaz duruma, inanılmaz varlıkların ve bolluğun olduğu, ama bir yandan da dünya çapında yoksulluğun olduğu, milyonlarca çocuğun her yıl açlık ve önlenebilir hastalıklar yüzünden hayatlarını kaybettikleri, kitlelerin yoksulluk, cahillik ve sefalet içine tıkiılmaları ve bütün bunların ağza alınamayacak bir şiddet ve korkunç bir yıkım aracılığıyla gerçekleştirdikleri, bu sistemi alaşağı etmek için gerekli olan bu zemine zaten sahibiz.

Bugün var olan çelişki, bir yandan kurtuluş ve halk

kitlelerinin ayağa kalkması ile öbür taraftan bu sistemin kitlelere dayattığı korkunç koşullarla birlikte insanlığın ve gezegenin geleceğine yönelik tehditlerdir. **Var olan çelişki**, bu sistemi alaşağı edebilecek bir devrim için gerekli olan zeminin olması, bu sistemin ötesine geçebilecek ve insanlara insandan aşağı varlıklar olarak muamele eden bu sistemin ötesine geçilebileceğidir ve işte ihtiyacımız olan ahlak da bu bariz çelişkiyi gören ve insanları bu sistemi yıkmak ve komünist devrime yönelmek için verilecek mücadeleye doğru teşvik eden ve ilham veren bir ahlaktır.

Bu ahlak anlayışı, sözde sınırsız güçleri olan ancak gerçek olmayan tanrılar veya hayal ürünü başka doğaüstü varlık ve güçler üzerinden temellenmez. Gerçekliğe bilimsel bir yöntem ve yaklaşım ile yönelen, radikal ve aynı şekilde özgürleştirici bir devrimin mümkünlüğü ve ihtiyacını bilimsel bir temelde ele alan bir ahlak anlayışı üzerinden temellenmelidir.

Tam Kurtuluş ve Dini Bırakmak

Editörün Notu: Bob Avakian'ın aşağıdaki yazısı *"Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett'in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil"* başlıklı kitabının "Günaha Son Vermek" içinden alınmıştır ve Jim Wallis'in yazılarını değerlendirmektedir. Wallis, dini bir aktivist ve Sojourner dergisinin editörüdür. Wallis, "Yenileme Çılgılığı: Diğer Sesler Duyulsun" yayınında Hristiyan sağının ideolojik savaşlarında sözlü bir "ateşkes" çağrısı yapmak ve "değerleri ideolojik olmaktan çok manevi olan bir siyaset" aramak doğrultusunda diğer Hristiyan liderlerle buluştu. Bob Avakian, bu yazıda Jim Wallis'in "Soul of Politics" adlı kitabını değerlendirmektedir. İlk kez *Revolutionary Worker*'ın 991.sayısında 24 Ocak 1999 tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: Complete Liberation and Letting Go of Religion](#)

“Soul of Politics” içinde kabul edilmesi, söylenmesi, doğrudan ve güçlü bir şekilde belirtilmesi gereken çok fazla hakikat var. Özellikle ikinci bölümü oluşturan “Parçalanmış Toplum” içinde Wallis, dikkat çeken eşitsizlik ve haksızlıkların çoğunu hatırı sayılır bir içgörü ve tutkuyla gözler önüne seriyor. Wallis’in görüşüne göre, adaletsizlik günümüz dünyasında çeşitli baskı, tahakküm ve şiddet biçimlerine bağlı şekilde kendini gösteriyor.

Dördüncü Bölüm “İki Şehrin Hikayesi, Dünyanın Bölünmesi” içinde, Wallis tam da bu bölünmenin canlı bir resmini çiziyor: O yalnızca ağıt yakmak ya da mahkum etmekle kalmıyor, aşırı ve grotesk bir biçimde ortaya çıkan insanların yaşadıkları acıların bedelini de canlandırıyor. Savurganlık (Wallis “savurgan” tabirini tercih ediyor) ve aşırı tüketim içinde yüzenler ve sadece ABD’deki yoksul topluluklar içinde değil, dünyanın her yerindeki sağlıklı ve nezih bir yaşamın temel gerekliliklerinden yoksun bırakılan geniş halk kitleleri arasındaki kutuplaşma...

Wallis, çalışmalarının merkezinde yer alan Washington DC’den bahsederken şehrin gettolarındaki kalabalık ama güçlü ve zenginler için neredeyse görünmez durumdaki yoksullara dair şunlara dikkat çekiyor: “Yeni Dünya Düzeni’nin yürütüldüğü hükümet binalarında çalışanlar, ofislerine girerken kelimenin tam anlamıyla evsizlerin üzerine basmak zorundadır. Sembolizm açıktır ve gündelik sahne, dünya ekonomik düzeninin çarpıcı bir metaforudur.” (s. 52)

Örneğin Wallis, dünya çapında en sevdikleri restoranları yüksek sesle tartışan “Güzel bir beyaz çiftin” aralarında geçen ve bir havaalanı servis otobüsünde kulak misafiri olduğu konuşmayı anekdotlarla canlandırıyor: “Sonunda içlerinden biri en sevdiği yeri överek, ‘Burası harika bir restoran. İki

kişilik bir akşam yemeği 300 dolara geliyor!’ diyor. Wallis devam ediyor: “Gittiğim yerlerdeki konuşmalar çok farklı, genellikle hayatta kalmaya dair: Bir sonraki yemeğimiz nereden gelecek? Dışarıda yağmur varken çocukları nasıl kuru tutabiliriz? İçmek için yeterince temiz suyu nerede bulabiliriz? Kendimize ait diyebileceğimiz bir toprağımız olacak mı?” (s. 126)

Bu durum, Lily Tomlin’in ünlü karakterlerinden biri olan Bag Lady’nin bir rutinini (veya skeçini) akıllara getiriyor. Bag Lady, her zaman evsiz olmadığını ve önceden demanslı biri olmadığını anlatır. Bir zamanlar toplumda rahat konumda olanlar arasında bir yeri olduğunu, bir reklam ajansında çalıştığını, fakat Üçüncü Dünya’daki insanlara yönelik öğün arası atıştırmalıkların tanıtımını yapan bir reklam kampanyası yapmakla görevlendirildiğinde artık kenarda kaldığını söyler. Buradaki ironi, Bag Lady’nin eski meslektaşları ve benzer konumda olanlar arasında -cahil olanlar veya daha kötüsü belli elit yerleşim bölgeleri haricinde Üçüncü Dünya’daki insanlar için günlük durumun temel olarak yemeğe benzer bir şeyler yiyebilmek için mücadele etmeleri gerektiği, “öğün arası atıştırmalıklar” kavramının bu insanlar için belki de acımasız bir alay konusu olması dışında hiçbir anlamı olmadığı gerçeği hemen göze çarpmayabilir... bu duruma alışılmış olabilirler. Bu durum, Wallis’in çizdiği insanlık dışı durumun ve çarpıcı kutuplaşmanın dikkat çekici bir ifadesidir. Wallis, karşıtlıkları daha da keskin ve bütünlüklü bir şekilde aktarır:

“Üçüncü Dünya olarak adlandırdığımız ve yoksulların neredeyse sayamayacağımız kadar acılar çektiği ve yaşamlarını yitirdikleri pek çok yerde yaşanan yoksulluk usandırıcı durumdadır. Amerika Birleşik Devletleri, 1980’leri, birikimleri yoksul kesimlerden ve işçi sınıfından zenginlere doğru yeniden dağıtmak için harcadı. Dünyanın en yoksul yerlerinde her gün 35.000 çocuk temiz içme suyu ve temel beslenme gibi en basit şeylerin yokluğundan ölürken,

tepedekiler aşırılığın ve keyfine düşkünlüğün bütün bolluğunu topladılar.”

“Bu rakamın, her biri 350 bebek ve çocukla dolu 100 jumbo jetinin yaklaşık olarak her 14 dakikada bir kaza yaptığını izlemeye tekabül ettiğini fark ettiğimizde durum daha da dramatik bir anlam kazanıyor. Bu arada küçük bir elit, dünyayı birinci sınıfta dolaşmaya devam ediyor.” (Soul of Politics, s.61)”

Wallis, insanların kendini rahatlatmak için öne sürdüğü, yoksullar açısından günlük yaşamdaki yoksulluk, aşağılanma, vahşet ve şiddetin aslında kendi yaptıkları ve bizzat “kendi hataları” olduğu şeklindeki fikri ve böylesi bir teselliye reddedip çürütme konusunda belirli bir yol kat ediyor. Uyuşturucu ticaretinin bazıları için zenginlik ve yoksulların çoğu için nasıl bir geçim kaynağı haline geldiğinden bahsederken, uyuşturucu ekonomisinin aslında Kolombiya ve Columbia Heights gibi yerlerde ‘piyasa ekonomisinin’ tek gerçek pazarı olduğuna işaret ediyor. Güney Amerika’daki Kolombiya’dan Washington DC’deki Columbia Heights’a kadar, *yoksulluk trajediye zemin hazırlıyor ve uyuşturucu dramı yalnızca infazlara neden oluyor.*” (vurgu eklenmiştir)

Wallis, yukarıda anılan yadsınamaz “tarihsel gerçeği” basitçe ifade etmiyor. Amerikan Yerlilerinin soykırımı uğratılması ve Afro-Amerikanların köleleştirilmesiyle ABD’nin beyazların üstünlüğü üzerine kurulduğunu, ırkçılığın ve beyaz olmayan insanlara uygulanan baskının nasıl her alanda Amerikan yaşam tarzının devam eden ve önemli bir parçası olduğunu gösteriyor. Polisten mahkemelere ve hapishanelere kadar hukuk sisteminin bu baskıyı sürdürmek ve uygulamak için nasıl çalıştığını ortaya koyuyor.

Siyahilerin Tecrübelerinden Öğrenmek

Pek çok açıdan Wallis’in kitabının en açıklayıcı kısımlarından biri, Detroit’te beyaz orta sınıf bir toplulukta yetiştiği

yerden kalkıp siyahilerin yaşadığı bir kenar mahalleye yönelmesi ve “Hac” olarak tanımlan şeyi yapma konusundaki kişisel deneyimini anlatmasıdır. Anlamlı bir şekilde, bu “Hac” için itici güçlerden biri, 1967 yazında Detroit’i kasıp kavuran Siyahilerin yaşadıkları gettolardaki güçlü kent isyanlarıydı. Wallis, Amerika’daki Siyahiler ve beyazlar arasındaki derin bölünmeler ve eşitsizlikler hakkında derin sorular sormaya kışkırtılır ve bunlara cevap ararken huzursuzluk yaşar. “Sorularımı aileme, öğretmenlerime ve arkadaşlarıma götürme konusunda ısrarcıyım” diye yazıyor, “Ancak çok geçmeden kimsenin bu sorulara cevap veremeyeceğini ya da vermeyeceğini keşfettim... Bazıları bana bu soruları sormanın başımı yalnızca belaya sokacağını söyledi. Beyazların topluluğu içinde aldığım tek dürüst cevap da zaten bu oldu. Beyaz insanlar arasında aradığım cevapları alamayacağımı anlamam pek de uzun sürmedi. Bu yüzden şehrin arka mahallelerine doğru yol almaya karar verdim.” (s. 75)

Wallis, “Siyahi kiliselere bakarak işe başladığını” anlatıyor. Şöyle devam ediyor; “Sorularımı sorduğumda, benim açımdan dünyanın yepyeni bir resmi ortaya çıkmaya başladı... Çocukluğumun ve kilisemin basit, kendi kendini haklı çıkaran dünya görüşü, artan ırkçılık ve yoksulluk durumu bilincimle çelişiyordu, bu durum gençlik yıllarımda büyük yıkımlara neden oldu. Gördüklerim, duyduklarım ve okuduklarım karşısında şok oldum; ırkçılığın acımasız gerçekleri tarafından ihanete uğramıştım ve öfkeliydim. Daha da kötüsü acı veren bir şekilde buna dahil olduğumu hissettim.” (s. 76)

Önemli ölçüde -gerçi daha sonra döneceğim üzere Wallis bununla tam anlamıyla yüzleşmekten geri durmuştur- “Detroit’in el emeği ile çalışan işçileri ve az para için çok çalışan vasıfsız işçileri” arasında iş bularak siyahi topluluğunun daha da derinlerine indiğinde şunu keşfeder: “Tanıştığım genç siyahiler, tanıdığım siyah Hristiyanlardan çok daha öfkeli ve militanlardı, bana yeni bir eğitim verdiler.” Burada Wallis, sistemin asla yazma öğretilmeye layık görmediği parlak ve

anlayışlı insanlarla, Butch ve ailesi gibi insanların polisin doğasını nasıl anladıkları gerçekliğiyle yüz yüze geliyor. “Butch ve tanıdığım tipik militan genç erkekler” diyor (s. 76 ve sonrası)

Wallis, Butch’ın annesinin onda bıraktığı kalıcı izlenimleri anımsar: “O güzel bir kadındı, zarif ve sıcak biriydi... Pek çok yönden annem gibi o da öncelikle ailesinin sağlığı, mutluluğu ve güvenliğiyle ilgileniyordu.” Yaşadıkları endişe ve acı deneyimler, çocuklarına polis hakkında şunları öğretmesine neden oldu: Eğer kaybolurlarsa polisi arayacaklardı. Bir polis gördüklerinde, derhal ara sokağa girmeleri, merdivenlerin altına çömelmeleri ya da bir köşenin arkasına saklanmaları gerekiyordu. Polis geçtikten sonra dışarı çıkıp evlerinin yolunu kendilerinin bulması güvenli olandı. “Bu yüzden çocuklarıma polise dikkat etmelerini söylüyorum” dedi. ” (s. 78-79)

“Dost Polis” yalanlarını delip geçen ve Rodney King gerçeğini kapsayan en temel gerçeklik, o günlerde Detroit polisi tarafından katledilen ve defalarca “haklı cinayet” ilan edilen düzinelerce ve her yıl ABD genelinde polis tarafından soğukkanlılıkla öldürülen yüzlerce Siyahi gerçeği, işte bu kadının verdiği öğütlerin anlamı bunun üzerinde yoğunlaşmaktadır. “Polise dikkat?!” Ve tüm bunları bir araya getirdiğimizde -Butch ve ailesinin hikayesini, tüm boyutlarıyla birlikte milyonlarca Siyahinin bir temsilcisi olarak aldığımızda- o zaman Wallis tarafından alıntılanan bu istatistiklerin derin anlamını ve imalarını da anlayabiliriz: Yakın tarihli bir araştırma, “Washington DC’deki siyahi erkeklerin yüzde 42’sinin ya hapiste olduğunu, ya yargılanmayı beklediğini ya da şartlı tahliye olduğunu göstermektedir. Ayrıca şehirdeki Afro-Amerikan erkeklerin yüzde 90’ının hayatlarının en az bir döneminde tutuklanacakları ortaya konulmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri, dünyadaki herhangi bir ülkeden sayıca ve kişi başına daha fazla hapsedilen insan sayısına

sahip bir ülkedir ve bu durum mahkûm başına bir Harvard eğitiminden daha fazla yıllık maliyet demektir.” (s. 81) Burada alıntılanan bu son cümleinin yalnızca son kısmını ele alır ve dramatik bir şekilde ortaya koyduğu çelişkiyi - milyonlarca genç Siyahi erkeğe eğitim sağlamak yerine hapse atmak için para harcanmasını- sonuna kadar takip ederseniz, Amerikan toplumunda ve bugün dünyadaki temel soruna ve çözüme ulaşmak için uzun bir yol kat etmiş olursunuz.

Bitmemiş Bir Hac

Wallis bu yönde epey bir yol kat etti ancak sonrasında durup geri çekildi. Bunun her iki tarafı da Wallis’in Detroit’te yaptığı “hac yolculuğunun” temsil ettiği ufuk açıcı deneyime ilişkin aşağıdaki özetinde ifadesini buluyor:

“Eğer eğitim demek, gerçeği görmeyi ve dünyayı olduğu gibi bilmeyi öğrenmek demekse, benim eğitimim Detroit’teki siyahi halkı tanıdığımda başladı. Bana diğer Amerika’yı gösterdiler, adaletsiz, yanlış, kötü ve nefret dolu Amerika’yı; biz beyazların kabul ettiği Amerika’yı. Ancak bana ırkçılıktan çok daha fazlasını öğrettiler. Bana sevgiyi, aileyi ve cesareti, neyin en önemli olduğunu ve insan olmanın ne demek olduğunu öğrettiler. Siyahilerin tecrübelerini dinlerken, kendim, ülkem ve inancım hakkında başka bir yerde duyabileceğimden daha fazla gerçeği keşfettim.” (s. 79)

Beyaz bir orta sınıftan gelen, fakat siyasi açıdan “60’larda” olgunlaşan kuşağın parçası olan biri olarak Wallis’in burada yazdıkları beni derinden etkiledi. Benim durumumda, bahsettiğim öğrenme deneyimi gittiğim Berkeley Lisesi’ne dayanır, burası kentteki tek devlet lisesiydi (ve halen öyle olduğunu sanıyorum), az sayıda Meksikalı, Chicano ve Asyalı öğrenciyle birlikte beyaz ve Siyahi öğrenciler arasında neredeyse eşit olarak bölünmüştü.

“Wallis ve Baez gibi insanlar için ‘takılıp kalma’ noktasıdır bu. Bu durum onların gerçekten ve derinden nefret ettikleri ve üstesinden gelmeye çalıştıkları eşitsizliklerin altında yatan temel kaynakları tanıma konusundaki isteksizlik veya yetersizlikle el ele gider.” – Bob Avakian

“Bölünmüş” doğru bir kelimedir, çünkü bir bütün olarak topluluk halen ezici bir şekilde ayrılmış durumdaydı, okulun kendi içinde ezici bir ayrışma durumu vardı. Bu durum sosyal toplantılarda ve hatta öğle yemeği gibi uygulamalar esnasında oldukça belirgindi: Hem okul kafeteryasının içinde hem de dışında (çok sayıda öğrencinin öğle yemeğini yediği alanda) çok net bir şekilde tanımlanmış beyaz ve siyahi alanları ve onları ayıran görünmez ama oldukça gerçek bir çizgi vardı. (Belli bir noktada, bazı beyaz erkek kardeşliği tipleri gerçekten de bir şerit çizerek ve bunu “Mason-Dixon çizgisi” olarak işaretleyerek çizgiyi görünür hale getirdiler!). Bu çizgiyi aşmak, hem gerçek anlamda hem de daha geniş olarak sembolik anlamda imkansız değildi, fakat aynı zamanda kolay da değildi. Büyük bir bölünmeyi aşmak bir sıçrama yapmayı gerektiriyordu ve bu adımı atan beyaz insanlar için bu süreç kelimenin tam anlamıyla yürek burkan fakat aynı zamanda canlandırıcı ve aydınlatıcı bir deneyimdi.

Wallis gibi ben de gerçek eğitimime, beni arkadaş olarak kabul eden, kalplerini ve dünyalarını bana açan Siyahilerin deneyimlerinden, duygularından, içgörülerinden ve bilgeliklerinden öğrenerek başladım. Ve yine Wallis gibi, ilk kölelerin Amerika'ya getirildiği zamandan itibaren Siyahi halkın maruz kaldığı tüm tarihsel baskıların yanı sıra günlük hakaretleri ve aşağılamaları öğrendiğimde ilk başta şaşırdım ve giderek daha da derinden öfkelen dim, ardından buna bir son vermenin ve tüm bunların içinde büyüdüğü bütün bir toprağı kökünden sökmenin bir parçası olmaya karar verdim.

Ancak Wallis'in aksine, belirli bir noktada, bu belirlemeye göre hareket ederek ve bununla Amerikan toplumunun ve onun dünyanın geri kalanıyla ilişkisinin dokusuna örülen diğer tüm baskı ve sömürü biçimleri arasındaki bağlantı ve onun toplumla ilişkisi hakkında gitgide daha fazla bilgi edinirken, ya bir başka büyük bölünmeyi aşmam ve tüm bu sömürü ve baskıyı devirip ortadan kaldırmaktan daha azına razı olmamam gerektiğini, ya da nihayetinde belli bir düzeyde bununla uzlaşmam gerekeceğini fark ettim.

Bu ikinci sıçrama, ekonominin ve toplumun halkın ihtiyaçlarına göre değil de, sermayenin özel olarak ele geçirilmesi ve sermayenin mülkiyetiyle (ya da sahip olunmaması) ilgili olarak zenginliğin dağıtılması temelinde örgütlenmesinin bütün bir biçimini tanımak ve buna karşı çıkmak anlamına geliyordu, bunu gerektiriyordu. Bu durum, ülke, aile ve tanrı kutsal üçlüsüne; ya da gerçekte, emperyalizm, ataerkillik ve egemen sömürücü-baskıcı ilişkilerin herkesin boyun eğmesi gereken çok güçlü, doğaüstü bir güç olarak mistik ve efsanevi şekilde cisimleştirilmesine karşı çıkmak anlamına geliyordu. Kısacası bu sıçrama, Marx ve Engels'in "*Komünist Manifesto*"da belirttiği gibi, geleneksel mülkiyet ilişkilerinden ve geleneksel fikirlerden radikal bir kopuşu temsil ediyordu.

Derin anlamıyla her ne kadar tekrar tekrar atılması gereken bir adım olsa da, en özgürleştirici adımın bu olduğunu keşfettim. Ancak bu adım (sıçrama) -en azından nesnel olarak

ve az da olsa öznel olarak- Wallis'in de sahip olduğu inançlara sahip kişiler tarafından geri çevrildi. Allen Ginsberg'in "Howl" adlı eserinin başka bir ifadesi ile, *ABD'de, özellikle de beyaz orta sınıftan benim neslimin en iyi insanların çoğunun, tam da bu sıçrama ve radikal kopuşun yapılması gereken noktada takılıp kaldıklarını gördüm.* Bazı durumlarda bu Elvis oldu, bazılarında beyzbol oldu ve yine bazılarında da bırakamadıkları şeyleri simgeleyen ve içine alan din konsepti oldu. Wallis için, bunlardan sonuncusu geçerliydi.

Dinin Olmadığını Hayal Edin!

John Lennon'un diğer şeylerin yanı sıra insanları "dinin de olmadığı" bir dünyayı tasavvur etmeye çağırdığı *"Imagine"* şarkısını anımsıyorum. Birkaç yıl önce Joan Baez Fransa'da sahne aldığı zaman, Fransız televizyonunda bir konseri gösterildi ve kendisi *"Imagine"* şarkısını söyledi, ancak şarkıda belirli bir noktaya geldiğinde "ve din de yok" sözünden sonra, kendini "sizinki hariç" sözünü eklemek zorunda hissetti. Bu durum, insanların dinin yükünü omuzlarına yüklemedikleri bir dünya -var olmayan doğaüstü varlıklara olan inancın, bu inancın temelini oluşturan toplumsal koşullar ve ilişkilerle birlikte ortadan kaldırılacağı bir dünya- tasavvur etme isteksizliği ya da yetersizliğidir. Wallis (ve Baez) gibi insanlar için "takılıp kalma" noktasıdır bu. Bu durum onların gerçekten ve derinden nefret ettikleri ve üstesinden gelmeye çalıştıkları eşitsizliklerin altında yatan temel kaynakları tanıma konusundaki isteksizlik veya yetersizlikle el ele gider. Böyle bir bakış açısıyla kişi yalnızca semptomlara ulaşabilir, asla temel nedenlere inemez. Ve daha da kötüsü, böyle bir bakış açısı, bu tür sebepleri örtbas edip bunlardan çıkar sağlayan ve bunları sürdürmeye çalışanlarla uzlaşmaya götürecektir.

Wallis, dünyada bu kadar çok kişinin yoksulluğu ile görece bir azınlığın lüksü arasında bir bağlantı olduğunu farkındadır ve bunun altını çizer. Yalnızca ABD içindeki yoksulluk ve baskıyı

değil, dünyadaki kutuplaşmayı da -bir kutupta tarifsiz acılar içindeki halk kitleleri bulunur- ABD toplumunun ve ABD hükümetinin dış politikaları ve yürüttüğü veya desteklediği savaşlar dahil olmak üzere öncelikleri ve politikalarıyla ilişkilendirir. “Bir geçiş dönemindeyiz” gerçeğinden bahsederken, bu geçişin ABD ve dünya ekonomisindeki büyük değişikliklerle bağlantılı olduğu düşüncesine işaret eder. (s.59)

Yine de, kendisi tüm bunların temel nedeninin manevi olduğu sonucuna varır. “Küresel ekonominin krizi, özünde ahlaki bir krizdir; ve sadece siyasi argümanlar ve çözümler yetersiz kalacaktır.” der (s. 72) İşin aslı, Wallis’in sorun ve çözüm analizleri, “ekonomi” ile “siyaset ve ideoloji” arasındaki ilişkinin çarpıtılmasını yani ters yüz edilmesini temsil eder. Wallis, Marksist materyalizmi reddetmekte ve dini idealizmde ısrar etmektedir. Argümanları ve çözümleri ne yazık ki yetersizdir ve en nihayetinde yanlış yöne götürmektedir.

Tanrı Olmadan İyi Olabilir miyiz?

Editörün Notu: Bob Avakian’ın aşağıdaki yazısı “*Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett’in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil*” başlıklı kitabının “Günaha Son Vermek” kısmının içeriğindendir. İlk kez *Revolutionary Worker*’ın 987.sayısında 20 Aralık 1998 tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: Can We Be Good Without God? \(revcom.us\)](http://revcom.us)

“TANRI OLMADAN İYİ OLABİLİR MİYİZ?” KOMÜNİZM BU SORUYU “EVET”

OLARAK YANITLAR. Bu soru, *The Atlantic*'te (Aralık 1989) Glenn Tinder tarafından yazılan önemli bir makalenin başlığıydı ve çağdaş toplumda sıkça sorulan ve üzerinde konuşulan bir meseledir. Glenn Tinder'ın bu makalesinde ve daha genel olarak bu sorunun ortaya konmasında, geniş çapta ilan edilen "komünizmin ölümü" belirgin bir şekilde öne çıkıyor. Bu durum, bir tür ironik ve kapalı bir tarzda da olsa, aslında komünizmin temsil ettiği -ve fiilen temsil etmeye devam ettiği- insanların altta kalanın canı çıksın şartlarına ve buna karşılık gelen zihniyete batmadığı, aralarındaki ilişkilerin tahakküm, yağma ve şiddete dayanmadığı (gerçek) bir dünya yaratmanın tek umudu olduğu gerçeğinin kabulüne işaret etmektedir.

Bu sorunun cevabı iki düzeydedir: Birincisi, eğer iyi olacaksak, tanrısız da iyi olmamız gerektiğidir, çünkü tanrı yoktur. İkincisi, bu çağda "iyi"nin temel anlamı, tüm baskı ve sömürü ilişkilerinin ve farklı ve düşmanca karşıt sınıflar ve milletler şeklindeki insanlık içindeki bölünmelerin ortadan kaldırılması -yani bir kez daha komünist devrimin "4 Bütünleri"- etrafında dönmektedir. Bu, tanrı olmadan, yani tanrıya inanç olmadan yalnızca mümkün olmakla kalmaz, aynı zamanda başarılmalıdır da. Mao'nun ifade ettiği gibi, "Tüm insanlık gönüllü ve bilinçli olarak kendini ve dünyayı değiştirdi zaman dünya komünizmi çağına ulaşılacaktır" (*Pratik Üzerine*). Bu durum, tanrı/tanrıların veya herhangi bir doğaüstü gücün icadına ihtiyaç duymadan, insanlar ve toplumumuz da dahil olmak üzere dünyayı (evreni) anlamayı ve onunla ilgilenmeyi gerektirir.

Komünizm ile "günah"ın sonu gelecektir. Eğer "günah" tanrı yolundan sapma olarak tanımlanıyorsa, o zaman nesnel olarak böyle bir şey yoktur ve asla olmamıştır, çünkü tanrı yoktur ve hiçbir zaman da olmamıştır. Ancak bunun da ötesinde, insanlığın kendini ve dünyayı gönüllü ve bilinçli olarak değiştirebilmesi için gerekli maddi ve ideolojik koşulların bulunduğu noktaya gelindiğinde, o zaman "günah" için de

(öznel) bir temel olmayacaktır, çünkü artık tanrı inancı için bir ihtiyaç veya temel olmayacaktır. O noktada ve gelecekte, halen doğru ve yanlış, iyi ve kötü ayrımları olacaktır. Nesnel gerçekliğe neyin uyduğu ve neyin uymadığı ve özgürlüğü zorunluluktan yaratmaya ve toplumun ve onu oluşturan bireylerin her yönden gelişmeye devam etme yeteneğini arttırmaya katkıda bulunup bulunmadığı anlamında bu olacaktır; fakat artık “günah” kavramı olmayacaktır.

‘Günah’ Sınıflı Toplum Kavramıdır

Bu “günah” kavramı, tıpkı yaygın “insan doğası” kavramı gibi, tarihsel ve toplumsal olarak koşullandırılmış ve farklı dönemlerde ve farklı toplumlarda ve aynı toplum içindeki farklı sosyal gruplaşmalar ve sınıflar arasında farklı şekillerde görülen hiçbir şekilde aşkın, değişmez ve değiştirilemez olmayan bir şeyin bir başka ifadesidir. Aristoteles, mutluluk kavramının hayvanlar için olduğu kadar köleler için de geçerli olmadığı konusunda ısrarcı olmuştur, ancak (hayvanlar değilse bile) o zamanın köleleri kesinlikle bununla aynı fikirde değildi. Ve daha yakın geçmişte, Aristoteles’in bu argümanlarını gerekçe olarak öne süren ABD’nin güneyindeki köle sahipleri ve köleliği savunanlar, kuşkusuz kölelerin ve kendilerinin “doğalarını” çok farklı görüyorlardı.

Bugün dünyanın birçok yerinde kölelik artık “doğal” veya “insan doğasına” uygun görülmemektedir, ancak bunun nedeni üretici güçlerdeki ve buna karşılık gelen toplumun üretim ilişkilerindeki değişikliklerdir, “insan doğası”ndaki değişikliklerden değil; ya da belki de Marx’ın yaptığı gibi, “insan doğasındaki” bu değişikliklerin, toplumsal üretici güçlerdeki ve üretim ilişkilerindeki değişiklikler ve buna bağlı olarak toplumun siyasi ve ideolojik üst yapısındaki değişiklikler temelinde meydana geldiğini söylemek daha doğrudur (“Tüm tarih, insan doğasının sürekli bir dönüşümünden başka bir şey değildir”).

Ancak bugüne kadar üretim tarzındaki, toplumsal ve sınıfsal ilişkilerdeki tüm bu değişikliklerle birlikte, farklı toplumlarda temelde aynı kalan “insan doğasının” bazı genel özellikleri olmuştur. Bunun nedeni, her ne kadar sınıfsal bölünme ve tekelleşmenin özel biçimleri farklı dönemlerde ve farklı toplum tiplerinde farklılıklar gösterse de, tüm bu toplumlardaki ekonomik hayatın ve dolayısıyla siyasi, kültürel ve entelektüel hayatın küçük bir yönetici grup veya sınıf tarafından tekelleştirilmesiyle damgalanmış olmasıdır. Bu nedenle, sınıflara bölünmüş toplumun daha önceki biçimlerinden gelen “gelenekler” halen ileriye taşınabilir ve çağdaş toplum üzerinde büyük bir etki yaratabilir, ancak diğer yandan bu durum, aşağıdakiler gibi bazı derin ve keskin çelişkileri içerebilir: Bugün, İncil değerlerini ve “Yahudi-Hıristiyan geleneğini” savunan çoğu insanın gözünde, kölelik gibi şeyler, bir erkeğin malı şeklinde bir değil birçok karısı (cariyeleri) olması, savaşta bir erkeğin ganimeti olarak kadınların yağmalanmasının yanı sıra yine kadınlara toplu şekilde tecavüz edilmesi ve bebeklerin amaçsızca öldürülmesi... bunların hepsi büyük “günahlar” olarak kabul edilir; oysa David ve Paul gibi büyük İncil figürleri -ve gerçekten de “Efendinin” bizzat kendisi- İncil’in günah olarak değil de günahın karşıtı olarak ele aldığı biçimiyle bunlardan bir veya daha fazlasını uygulamış ve/veya savunmuştur.

Bu durum bir başka açıdan, yalnızca İncil’e dayalı “geleneksel değerlerin” günümüzdeki savunucularının “dar görüşlülükleriyle” birlikte dikkate değer bir şekilde zihinsel jimnastikle sık sık meşgul olmaları gerektiğini göstermekle kalmaz, fakat daha da önemlisi komünist devrimin temsil ettiği iki radikal kopuşa tarihsel ve acil olarak neden ihtiyaç duyulduğunu gösterir.